

IV Õpitulemused ja õppesisu klassiti

6. klass, 2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

MUINASAEG			
<p>Mait Kõiv, Milvi Martina Piir. Vanaaeg. Avita Kristo Siig. 6. klassi ajaloo kursus: video 1, Sissejuhatus muinas- ja vanaaega https://www.youtube.com/watch?v=oeRozwI0NN8&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=1 video 2, Inimese evolutsioon https://www.youtube.com/watch?v=py9JRkbFsWA&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=2 Tehnoloogia areng muinasajal (ja vanaajal) https://www.youtube.com/watch?v=l2SBR7emxAU&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=8 video 7, Ajaarvamine https://www.youtube.com/watch?v=qTWQIoEsiF8 video 4, Kirjalikud ajalooallikad ja arhiivid https://www.youtube.com/watch?v=62SNftqiCf8&list=PLH55BK1JEw-p280MvUwzjFTR0y-z4OCgi&index=4 video 5, Esemelised ajalooallikad, muuseumid, arheoloogia ja muinsuskaitse https://www.youtube.com/watch?v=dWaNedAa83Y&list=PLH55BK1JEw-p280MvUwzjFTR0y-z4OCgi&index=5&t=2s video 9, Eesti kiviaeg https://www.youtube.com/watch?v=r0zfYixq5R8&list=PLH55BK1JEw-p280MvUwzjFTR0y-z4OCgi&index=15 video 10, Eesti pronksi ja rauaaeg https://www.youtube.com/watch?v=AXLPo5oJcoc&list=PLH55BK1JEw-p280MvUwzjFTR0y-z4OCgi&index=16 Ajaarvamine: https://eelmine.e-koolikott.ee/kogumik/27179-Ajaarvamine ja https://e-koolikott.ee/en/oppematerjal/27179-Ajaarvamine/248981 Sajandite määramine: https://sisuloome.e-koolikott.ee/node/2195 Ajalooga seotud mõisted: https://wordwall.net/et/resource/4723958/ajalugu/m%oc3%b5isted-ptk-1-4-inimesed-ajas-5kl Ajalooallikad ja nende eesmärgid: https://e-koolikott.ee/et/oppematerjal/15907-Ajaloo-allikad-ja-eesmaergid Muinasaja allikad ja nende uurimine: https://vara.e-koolikott.ee/node/941</p>			
Õppesisu kirjeldus (tegevused)	Õpitulemused	Hindamine	Arendatavad digipädevused
Muinas- ja vanaaja perioodiseerimine. Muinasaja arengujärgude üldiseloomustus: kiviaja inimese tegevusalad, põlluharimise algus, loomade kodustamine, käsitöö areng, metallide kasutusele võtmine. Eesti muinasaja üldiseloomustus, Pulli, Kunda.	1) kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid; 2) näitab kaardil ning põhjendab, miks ja mis piirkondades sai alguse põlluharimine.	Kordav töö aastaarvude sajanditeks teisendamiseks. Plakat varasemate inimeste elust. Küttide ja korilaste ning põlluharijate elu võrdlemine. Töö kaardiga.	Infootsing internetis. Algallika tuvastamine. Tõepärasuse tuvastamine, viitamine.
Metallide kasutusele võtmine. Muinasaegsed mälestised – kalmed ja asulakohad – ning arheoloogilised leiud. Kodukoha inimasustus muinasajal.	3) teab, mis muutusi ühiskonnas tõi kaasa metallide kasutusele võtmine 4) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid kiviaeg,	Koostab jutukese elust varase pronksiaja külas.	Google Drive kasutamine varem õpitu kinnistamine. Faili salvestamine,

	pronksiaeg, rauaaeg, varanduslik ebavõrdsus, sugukond, hõim 5) teab ning näitab kaardil Eesti ja kodukoha esimesi inimasustusega alasid		kopeerimine, üles-ja alla-laadimine, jagamine.
--	--	--	--

VANAD IDAMAAD

Esitlus <https://www.slideshare.net/kaiaa168/muistsed-tsilivilisatsioonid>
 Kristo Siig. 6. klass ajaloo kursus:
 Riikide (tsivilisatsioonide teke) <https://www.youtube.com/watch?v=0MI7Uh2IBLg>
 Vana-Egiptuse kultuur ja teadus <https://www.youtube.com/watch?v=mxvYXwphJzM>
 Vana-Egiptuse usund <https://www.youtube.com/watch?v=mbiBrPmgp5w>
 Vana-Egiptuse riigikorraldus <https://www.youtube.com/watch?v=D8j-e3sro-E>
 Loodusolud Egiptuses <https://www.youtube.com/watch?v=5CgxSWP65Fw>
 Mis on Mesopotaamia? <https://www.youtube.com/watch?v=XlobP8R6FA4&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmdsNTD&index=11>
 Sumerid <https://www.youtube.com/watch?v=ZeLZEGCbzA8&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmdsNTD&index=12>
 Assüüria ja Babüloonia <https://www.youtube.com/watch?v=RA4DR80NUdc&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmdsNTD&index=13>
 Mesopotaamia usund ja mütoloogia <https://www.youtube.com/watch?v=7iHDRx-gKQU&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmdsNTD&index=14>
 Egiptuse jutud - Egiptuse muusika: <https://www.youtube.com/watch?v=pk4EeFmw4Ew>
 Egiptuse jutud - Egiptuse köök: <https://www.youtube.com/watch?v=d5hkJix7GBU>
 Kuidas tehti mumiid? (ingl. k): https://www.youtube.com/watch?v=4FiM8S2_nSg
 Niiluse jõe tähtsus Vana-Egiptuses (ing. k): <https://www.youtube.com/watch?v=aEK6PT7K8OM>
 Giza: <https://www.google.com/maps/@29.9737567,31.1280717,2a,75y,164.71h,84.67t/data=!3m7!1e1!3m5!1s0xSsoMSVrtwlg791K2LysQ!2e0!3e5!7i13312!8i6656?entry=ttu>
 Teadus Vanas-Egiptuses: <https://jupiter.err.ee/1608355700/ajalugu-viie-minutiga>
 Juudid ehk heebrealased ja Iisraeli riik <https://www.youtube.com/watch?v=5w77E9SSs0w&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmdsNTD&index=20>
 heebrealaste usund <https://www.youtube.com/watch?v=vEaZJDw7y0M&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmdsNTD&index=21>
 juutide pärimus ja Vana Testament <https://www.youtube.com/watch?v=BkGbhUhhFEM&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmdsNTD&index=22>

Õppesisu kirjeldus (tegevused)	Õpitulemused	Hindamine	Arendatavad digipädevused
Vanaaja sisu ja üldiseloomustus: ajalised piirid, looduslikud olud. Vana-Egiptuse riigikorraldus, eluolu, religioon, kultuurisaavutused. Vaaraod Thutmosis III, Ramses II, Tutankhamon. Mesopotaamia, sumerite linnriigid, leiutised (ratas, potikeder), Hammurabi seadused, eluolu, religioon,	1) selgitab, miks, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid, ning näitab kaardil Egiptust ja Mesopotaamiat; 2) kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Egiptuse, Mesopotaamia või Juuda riigi näitel; 3) tunneb vanaaja kultuuri- ja teadussaavutusi: meditsiin, matemaatika, astronoomia, kirjandus,	Sumeri linnriigi ühiskonna kihtide võrdlemine. Analüüsib Hammurabi seadusi. Töö Mesopotaamia põhilistele mõistetele. Kirjeldab egiptlaste eluolu- jutu või plakati koostamine.	Õpetajaga suhtlemine erinevates videorakendustes GMeet jt. ekraani jagamine, mikrofon, kaamera. Kasutab erinevaid digikeskkondi õppetöö läbimiseks (Opiq, Kahoot

<p>kultuurisaavutused. Iisraeli ja Juuda riik, ainujumala usk, Vana Testament, kümme käsku.</p>	<p>kujutatav kunst, Egiptuse püramiidid ja Babüloni rippaiad; 4) teab, et esimesed kirjasüsteemid olid kiilkiri ja hieroglüüfkiri; 5) selgitab mõisteid linnriik, vaarao, muumia, sfinks, tempel, püramiid, preester, Vana Testament.</p>	<p>Teab jutustada mõnda Vana Testamendi lugu. Kuninga käskjalg on teel-kirja koostamine seal nähtust.</p>	<p>jt.) Enesekontolliks mõiste+pilt https://learningapps.org/2718676 Lünnktekst https://learningapps.org/2718774 Ristsõna https://learningapps.org/4909600</p>
---	---	---	---

VANA-KREEKA

Kristo Siig. 6. klassi ajaloo kursus:

video Kreeka geograafia <https://www.youtube.com/watch?v=EDy6pZOtA5Y&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=25>

video Kreeta-Mükeene kultuur <https://www.youtube.com/watch?v=uwdRLdzmspw&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=27>

video Vana-Kreeka ühiskond <https://www.youtube.com/watch?v=4zWLiTZfRQA&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=28>

video Ateena linnriik <https://www.youtube.com/watch?v=hDokIA2TZc8&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=29>

video Sparta riik https://www.youtube.com/watch?v=11ji_B7s_-0&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=30

video Kreeka-Pärsia sõjad <https://www.youtube.com/watch?v=EGMPLL2JPX4&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=34>

video Vana-Kreeka usund https://www.youtube.com/watch?v=mAnK60K44_A&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=31

video Antiikolümpiamängud <https://www.youtube.com/watch?v=V08p2fcad9c&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=32>

video Aleksander Suur ja hellenismiaeg <https://www.youtube.com/watch?v=II33clX3h3Q&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmDsNTD&index=35>

Õppesisu	Õpitulemused	Hindamine	Arendatavad digipädevused
<p>Vanim kõrgkultuur Euroopas. Kreeka loodus ja rahvastik. Kreeta ja Mükeene kultuur. Kreeka linnriigid. Demokraatia. Ateena ja Sparta ühiskonnad. Kasvatus Ateenas ning Spartas. Linnriikide nõrgenemine ja alistamine Makedooniale. Aleksander Suure sõjaretk ning maailmariigi tekkimine. Vana-Kreeka kultuur ja religioon, eluolu ja mütoloogia. Olümpiamängud. Homerose kangelaseepika, ajalookirjutus, teater, kunst, arhitektuur, skulptuur, vaasimaal. Vana-Kreeka kultuuri tähtsus.</p>	<p>1) näitab kaardil Kreetat, Kreekat, Balkani poolsaart, Ateenat ja Spartat; 2) teab, et Vana-Kreeka tsivilisatsioon sai alguse Kreeta-Mükeene kultuurist; 3) kirjeldab Vana-Kreeka kultuuri ja eluolu iseloomulikke jooni järgmistes valdkondades: kirjandus, teater, religioon, kunst, sport; 4) võrdleb Vana-Kreeka ühiskonnakorraldust Ateena ja Sparta näitel; 5) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid polis, rahvakoosolek, akropol, agoraa, türann, aristokraatia, demokraatia, kodanik, ori, eepos, olümpiamängud,</p>	<p>Kaardi tundmine. Oskab rääkida mõnd müüti, teab põhilisi kangelasi. Võib kirjutada lühikesae Homerose eeposte kokkuvõtte. Töö põhilistele Kreeka demokraatiaga seotud mõistetele. Õpib ja vastab vabal valikul 6 jumalat koos nime ja tegevusvaldkonnaga. Vastab Sparta kasvatust. Vastab Ateena demokraatiat. Kirjutab kirja sõbrale Ateena linna</p>	<p>Tekstitöötlus, slaidikava, fototöötlus. Digiturvalisus-õpilane hoiab digiseadet heaperemehelikult. Digiabi materjalid. Targalt internetis materjalid.</p>

	teater, tragöödia, komöödia, skulptuur, Trooja sõda, hellenid, tähestik.	ehitustöödest 5. saj. e. Kr. Oskab kirjutada jutukese aristokraatide, talupoegade ja käsitöölise elust. Reportaaži koostamine olümpiamängudest. Teab nimepidi põhilisi teadlasi.	
--	--	---	--

VANA-ROOMA

Kristo Siig. 6. klassi ajaloo kursus:

video 36, Vana-Rooma sissejuhatus <https://www.youtube.com/watch?v=vgoBmoNjIdc&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmndsNTD&index=36>

video 38, Vana Rooma geograafiline asend ja loodusolud <https://www.youtube.com/watch?v=uY6rh0uTQuk&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmndsNTD&index=38>

video 39, Kuidas Rooma alguse sai <https://www.youtube.com/watch?v=uBuAh5pEEIQ&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmndsNTD&index=39>

video 40, Rooma vabariik <https://www.youtube.com/watch?v=FNSZgxw0-Hw&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmndsNTD&index=40>

video 41, Rooma riigi laienemine <https://www.youtube.com/watch?v=Rg-m4BOKlLE>

video 42, Kodusõdade periood ja Julius Caesar <https://www.youtube.com/watch?v=KXAWLjifiVU&t=3s>

video 45, Eluolu ja kultuur Rooma riigis <https://www.youtube.com/watch?v=D-8JwD6IhY0&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmndsNTD&index=45>

video 45, Eluolu ja kultuur Rooma riigis <https://www.youtube.com/watch?v=D-8JwD6IhY0&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmndsNTD&index=45>

video 44, Kristluse teke <https://www.youtube.com/watch?v=e6qV4R04BWg&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmndsNTD&index=44>

video 43, Rooma keisririik <https://www.youtube.com/watch?v=G8Hha96NXjM&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmndsNTD&index=43>

Kristo Siig. 6. klassi ajaloo kursus, video 46: Kuidas Rooma riik lagunes? <https://www.youtube.com/watch?v=KWRuenzfwbw&list=PLH55BK1JEw-qymLPzQZRaKTKnGFmndsNTD&index=46>

Õppesisu	Õpitulemused	Hindamine	Arendatavad digipädevused
Rooma riigi tekkimine, looduslikud olud, kuningad. Rooma Vabariigi algus ja ühiskondlik korraldus. Rooma võimu laienemine Vahemere maades. Hannibal, Caesar, vabariigi lõpp. Rooma keisririigi ühiskondlik korraldus. Augustus, Rooma impeerium ja selle lõhenemine. Vana-Rooma kultuur, kunst ja arhitektuur, rahvas ja eluolu, avalikud mängud. Ristiusu teke, Uus Testament.	1) näitab kaardil Apenniini poolsaart, Vahemerd, Kartaagot, Roomat, Konstantinoopolit, Ida-Roomat ja Lääne-Roomat; 2) teab Rooma riigi tekkelugu ning oskab tingmärkidest juhitudes näidata kaardil Rooma riigi territooriumi ja selle laienemist; 3) iseloomustab eluolu ja kultuuri Rooma riigis; 4) seletab ja kasutab kontekstis mõisteid vabariik, foorum, kapitoorium, Colosseum, patriits, plebei, konsul, senat, rahvatribuun, orjandus, amfiteater, gladiaator, leegion, kodusõda, kristlus, piibel, provintid, Ida-Rooma, Lääne-Rooma, Kartaago, Konstantinoopol, ladina keel.	Kaardi tundmine, Itaalia. Jutustab Rooma linna ja riigi tekkimise lugu. Vastab põhilisi Rooma ajalooga seotud mõisteid. Näitab kaardilt Rooma vallutusi. Oskab jutustada roomlaste usust, perekonnast, haridusest. Kirjutab jutukese Rooma armeest, gladiaatoritest. Ülevaade rollina elust Rooma linnas ja keisririigis. Teab rääkida mõnd õpetlikku lugu Uuest Testamendist.	Digitaalne jalajälgmaterjalid.

Lõiming:

Matemaatika-ajaarvamine ja arvandmete tõlgendamine

Loodusained-inimese areng, rahvastikuprotsessid, majanduse ressursid, üleilmastumine

Emakeel-teksti kriitilise analüüsi oskus

Ühiskonnaõpetus-seadused, õigused, seaduslikkus ühiskonnas, õigusriigi tähtsus

Kunst-ilu hinnangute muutumine ajas, esteetika

Kehaline kasvatus-tervisliku eluviisi väärtustamine